

ที่ นธ ๐๐๑๗.๓/ว ๓๒๗๖

ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส
ถนนศูนย์ราชการ นธ ๙๖๐๐๐

90 สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชาธิบดี
พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ และนายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๔๒๔๔

ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ
เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระราชาธิบดี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี
(สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ

เพื่อให้การปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกัน
จังหวัดนราธิวาส จึงขอส่งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชาธิบดี
พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑ ชุด เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ต่อไป
โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ จังหวัดนราธิวาส www.narathiwat.go.th หัวข้อ
“ระบบหนังสือราชการจังหวัดนราธิวาส”

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพร พร้อมมูล)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานจังหวัดนราธิวาส

กลุ่มงานอำนวยการ

โทร.๐ ๗๓๖๔ ๒๖๓๗

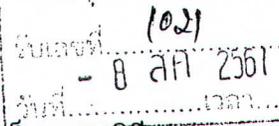
ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๒๕๖๑

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอิสรภาพ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๓๓๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงขอส่งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑ ชุด มาพร้อมนี้ (เอกสารแนบ) โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเอกสารแนบได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัครชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทร. / โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓

12 ก.ค. 2561
2028

กลุ่มงานการเมือง สร.มท.
เลขที่ 1726
2 ก.ค. 2561
เวลา 15.00 น.

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี
รับที่ 3400
วันที่ 12 ก.ค. 2561
เวลา 17.49
กระทรวงมหาดไทย

ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๓๓๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย
สมเด็จพระราชินี
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 12 ก.ค. 2561
เลขรับ 25519
เวลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๑๔๒๔ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบตามที่ สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มท 0102/ 5064
เวียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๒๒ (สุภาวดี)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rsrd@soc.go.th
www.soc.go.th

WSL
(นายพงศธร กาญจนะจิตรา)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๐ ก.ค. ๒๕๖๑

พ.น.ก.
วันที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๖๑

ที่ นร ๐๑๐๖/ ๑๕๖๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๓.๕/๑๘๒๙ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๒. สำเนาหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๐๐๑/๑๕๒๘๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๓. หนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๔)/๕๖๐๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๑
๔. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

๑. ข้อเท็จจริง

เนื่องจากปัจจุบันยังไม่ได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ จึงสมควรกำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพในโอกาสต่าง ๆ ขึ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ มิได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์และพระราชวงศ์สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ ทำให้ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่แต่งเครื่องแบบข้าราชการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติเป็นแบบอย่างเดียวกัน จึงสมควรกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ ประกอบกับพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองไว้ ทำให้ไม่สามารถกำหนดเป็นกฎหมายลำดับรองที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการถวายความเคารพให้ส่วนราชการถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดแนวทางให้ข้าราชการฝ่ายพลเรือนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกันต่อไป

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน โดยกระทรวงวัฒนธรรมและสำนักพระราชวังได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการกำหนดแนวทางดังกล่าวแล้ว

ดังมีรายละเอียด...

ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ตามลำดับ และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาแล้วเห็นชอบให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำกราบเรียนนายรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ โดยแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพฯ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนชาย

๑.๑ การถวายคำนับ ให้ยืนตรงขาชิด ปลายเท้าแยกพองาม มือทั้งสองแนบลำตัว ค้อมลำตัวพอประมาณ พร้อมก้มศีรษะลง แล้วตั้งศีรษะโดยเงยหน้าขึ้นช้า ๆ พร้อมตั้งลำตัวจนตั้งอยู่ในท่าตรง

๑.๒ การทำวันทยหัตถ์ ให้ใช้กรณีแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและสวมหมวก โดยให้ยืนตรงขาชิด ปลายเท้าแยกพองาม แล้วทำการวันทยหัตถ์ หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ไม่สวมหมวก ให้ใช้วิธีการถวายคำนับ ตามข้อ ๑.๑

๒. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนหญิง

๒.๑ การถอนสายบัว ให้ใช้แบบพระราชนิยมอย่างเดียว โดย

๒.๑.๑ ให้ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ ใช้เท้าขวาเป็นหลัก ชักเท้าซ้ายไปทางด้านหลังของเท้าขวาที่ยืนอยู่

๒.๑.๒ ย่อตัวให้ต่ำลงช้า ๆ แต่อย่าให้ถึงพื้น ขณะที่ชักเท้าซ้าย ให้ยกมือทั้งสองข้างขึ้นวางประสานกันบนหน้าขาเหนือเข่า โดยใช้มือขวาทับมือซ้าย

๒.๑.๓ ค้อมตัวเล็กน้อย ทอดสายตาลง

๒.๑.๔ เสร็จแล้วยืนตรง มือแนบข้างลำตัว

๒.๒ การทำวันทยหัตถ์ ให้ใช้กรณีแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและสวมหมวก โดยให้ยืนตรงขาชิด ปลายเท้าแยกพองาม แล้วทำวันทยหัตถ์ หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ไม่สวมหมวก ให้ใช้วิธีการถอนสายบัว ตามข้อ ๒.๑

๓. การถวายความเคารพตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ใช้กับการถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมสาทิสลักษณ์ และพระบรมรูป หรือการถวายราชสักการะพระบรมราชานุสรณ์ ด้วย ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางพัชรภรณ์ อินทริยงค์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๘๗

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ส.ก.ท.๖

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์
สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เนื่องจากปัจจุบันยังมิได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ จึงสมควรกำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพในโอกาสต่าง ๆ ขึ้น

๑. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนชาย

๑.๑ การถวายคำนับ ให้ยืนตรงขาชิด ปลายเท้าแยกพองาม มือทั้งสองแนบลำตัว ค้อมลำตัวพอประมาณ พร้อมก้มศีรษะลง แล้วตั้งศีรษะโดยเงยหน้าขึ้นช้า ๆ พร้อมตั้งลำตัวจนตั้งอยู่ในท่าตรง

๑.๒ การทำวันทยหัตถ์ ให้ใช้กรณีแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและสวมหมวก โดยให้ยืนตรงขาชิด ปลายเท้าแยกพองาม แล้วทำการวันทยหัตถ์ หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ไม่สวมหมวก ให้ใช้วิธีการถวายคำนับ ตามข้อ ๑.๑

๒. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนหญิง

๒.๑ การถอนสายบัว ให้ใช้แบบพระราชนิยมอย่างเดียว โดย

๒.๑.๑ ให้ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ ไข้เท้าขวาเป็นหลัก ชักเท้าซ้ายไปทางด้านหลังของเท้าขวาที่ยืนอยู่

๒.๑.๒ ย่อตัวให้ต่ำลงช้า ๆ แต่อย่าให้ถึงพื้น ขณะที่ชักเท้าซ้าย ให้ยกมือทั้งสองข้างขึ้นวางประสานกันบนหน้าขาเหนือเข่า โดยใช้มือขวาทับมือซ้าย

๒.๑.๓ ค้อมตัวเล็กน้อย ทอดสายตาลง

๒.๑.๔ เสร็จแล้วยืนตรง มือแนบข้างลำตัว

๒.๒ การทำวันทยหัตถ์ ให้ใช้กรณีแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและสวมหมวก โดยให้ยืนตรงขาชิด ปลายเท้าแยกพองาม แล้วทำวันทยหัตถ์ หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ไม่สวมหมวก ให้ใช้วิธีการถอนสายบัว ตามข้อ ๒.๑

๓. การถวายความเคารพตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ใช้กับการถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมสาทิสลักษณ์ และพระบรมรูป หรือการถวายราชสักการะพระบรมราชานุสรณ์ ด้วย

หมายเหตุ : ขยายความข้อ ๒.๑.๒ ลักษณะการประสานมือบนหน้าขาเหนือเข่า
ให้หงายมือซ้ายแล้วใช้มือขวากว่าทับ